

[Glensgård]

ne betragtninger – jeg er sikker på, at indenrigsministeren må få ordet, hvis han henvender sig til formanden, fremfor at komme med bemærkninger fra sin plads i salen.

Det vi ønsker er, at Nordisk Råd i fremtiden virkelig skal gå ind og arbejde for sager, som tjener borgerne i Norden. Vi vil meget gerne gå ind i et sådant arbejde, men det kan altså rent faktisk ikke foregå under de nuværende former.

Men som sagt er den 26. sessions beretning, som er på 65 sider, totalt intetsigende, og ud fra den betragtning har vi altså måttet afvige vort standpunkt ved afstemningen her i 1979 og stemmer for denne beretning, som reelt intet indeholder. Man skal dog ikke deraf slutte, at det bliver en vane for os; det gør det ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 159 stemmer.

Formanden:

Der vil nu blive givet Nordisk Råds danske delegation meddelelse om denne vedtagelse.

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi følger den almindelige skik fra fredagsmøderne, at der ikke holdes pause.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af:

Forslag til lov om statsgaranti for obligationslån optaget af Færøernes Realkreditinstitut. (Lovforslag nr. L 123. Fremsat 11/1 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Johan Nielsen (S):

Det var usandsynligt fattige tider på Færøerne først i 1950'erne. Det var jo under Koreakrisen, og man var kommet fuldstændig nedenunder med hensyn til produktionsmidler. Derfor følte man det som vårgry, da loven om realkreditinstituttet for Færøerne blev lavet. I årene lige op til da var det ikke

ualmindeligt, at tusinder af mænd fra Færøerne hvert år tog op til Island for at arbejde i fiskeriindustrien. Masser af færinger tog med norske, islandske og tyske skibe, men det her omhandlede lovforslag, som blev vedtaget den 12. marts 1955, bevirkede, at man fik mod på at gå i gang med at bygge skibe, og siden da er der sket en ganske kolossal udvikling, en udvikling så stor, at der næppe er noget andet samfund i verden, der kan vise så positiv en udvikling som den, der er sket på Færøerne. Det er vi meget taknemlige for. Vi er også taknemlige for, at Danmarks Nationalbank ville tage obligationerne til pari, hvis staten garanterede. Det skete så i november 1967, og det er det, vi skal have stadfæstet nu.

Nu kan man spørge: ja men er I da ikke kommet til vejs ende med udbygningen af det færøske erhvervsliv? Det troede vi dengang at vi meget hurtigt ville komme; i dag er vi blevet meget, meget klogere. Dels kommer vi i den nærmeste tid til at omlægge en hel del af vort erhvervsliv; hvordan ved vi ikke helt rigtig endnu, men det står fast, at vi bliver nødt til det, og derfor er vi glade for dette lovforslag. Det hviler for øvrigt på en aftale mellem landsstyret og rigsmyndighederne, og derfor vil jeg fra socialdemokratiets side tilsige en hurtig og velvillig behandling.

Askjær Jørgensen (FP):

Det lovforslag, vi behandler nu, går ud på, at der skal ydes et erhvervstilskud til færøske fiskere på den måde, at Danmarks Nationalbank skal overtage 8 pct.s obligationer til parikurs.

At Danmarks Nationalbank skal opkøbe 8 pct.s obligationer til kurs 100, står i et mærkeligt lys, når man i øvrigt har i tankerne, hvad vi i finansudvalget behandler vedrørende lovforslag nr. L 112 om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån.

Jeg synes, det lød smukt, at hr. Johan Nielsen var taknemlig over for Danmark, men vi må vurdere det således i fremskridtspartiet, at når Færøerne ønsker selv at bestemme alt deroppe, må det være realistisk, at man også får lov til selv at betale. Vi har bemærket, at man er langt dygtigere på Færøerne end i Danmark til at sørge for ikke at have arbejdsløshed osv. Vi kan ikke se, at det

[Askjær Jørgensen]

inden for rigsfællesskabet er Danmark, der skylder Færøerne hjælp; vi mener, der trænges hårdt til, at det bliver omvendt.

Vi må naturligvis på den baggrund tage stærk afstand fra det foreliggende lovforslag.

Ellefsen (V):

Gennem de sidste nok så mange år har man på Færøerne oparbejdet en fiskerflåde, der næppe står tilbage for noget andet lands fiskerflåde, når man tager hensyn til samfundets størrelse, en fiskerflåde, der med hensyn til kapacitet og effektivitet er helt enestående.

Bag denne opbygning af fiskerflåden ligger der store anstrengelser, og et af de meget betydelige skridt, som blev taget med hensyn hertil, var vedtagelsen i 1955 af loven om Færøernes Realkreditinstitut og den senere opfølgning af denne lov.

Dette skridt sammen med lovgivningen på Færøerne dels vedrørende finansieringen af fiskerskibe, dels den færøske skattelovgivning satte vore bedste erhvervsfolk i stand til at oparbejde den nuværende færøske fiskerflåde, som vi er så stolte af.

Den allerseneste tids udvikling inden for fiskeriet over hele Nordatlanten har imidlertid medført, at færinger ikke får lov til tilnærmelsesvis at udnytte denne fiskerflåde.

Efter det, jeg her har sagt, er der måske grund til at spørge, om det så er nødvendigt at vedtage det foreliggende lovforslag, særlig når man i øvrigt er bekendt med de formindskede muligheder for fiskeri, som såvel færøske som fiskere i andre lande er ude for. Svaret er ubetinget ja. Vi får hårdt brug for de her omhandlede 150 mill. kr., og det er endda et spørgsmål, om det er tilstrækkeligt. Dels er det nødvendigt med udskiftninger for at opretholde det nuværende høje niveau, dels og navnlig er det nødvendigt med nybyggeri netop på grund af den strukturændring, som i særlig grad det færøske fiskerierhverv er ude i.

Størstedelen af de skibe, som færinger i dag råder over, er bygget til det frie fiskeri, som indtil for nylig i ubegrænset omfang foregik over hele Nordatlanten, det, vi kalder fjernfiskeri.

Det færøske fiskerierhverv er mere af tvang end af lyst midt i en meget kraftig omstillingsproces. Mulighederne for fjernfiskeriet, som hidtil har haft, og som stadig har

altafgørende betydning for vor eksistens, er aftagende. Hvad vi taber på fjernfiskeriområdet, forsøger vi i størst muligt omfang at vinde ind igen ved udvikling og udbygning af hjemmefiskeriet. Det drejer sig om en omstillingsproces, som gør ondt, og som vil gøre ondt i alle led af det færøske samfund.

Vi færinger er simpelt hen ude for en meget stor nedgang i vor råvaretilgang. Vi er simpelt hen nødt til i fremtiden at få relativt mere ud af de råvarer, vi kan få fat i.

Dette vil betyde investeringer, ikke alene investeringer i nye skibe og skibstyper, som såvel teknisk som økonomisk er velegnede til den nye fiskeristruktur, men også meget store investeringer i anlæg i land til forarbejdning og videre forædling af den råvaremængde, vi får til rådighed.

De her nævnte investeringer sammen med investeringer i produktudvikling og markedsføring m.v. vil stille meget, meget store krav til det færøske samfund. Herudover kommer spørgsmålet om investeringer i alternative erhvervsgrøner.

Det foreliggende lovforslag er et vigtigt led i de forudsætninger, som skal gøre det muligt at komme igennem den her nævnte omstillingsproces i det færøske erhvervsliv.

I øvrigt kan jeg bemærke, at står det til det parti, jeg tilhører, sambandspartiet, vil der fra det færøske hjemmestyre komme en anmodning om assistance og samarbejde også med hensyn til finansieringen af de nødvendige aktiviteter i land. Jeg føler mig overbevist om, at regeringen og folketetinget vil være imødekommende og positive også på dette område.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget og ministerens fremsættelse, tillader jeg mig på venstres vegne at anbefale lovforslaget til velvillig behandling og til vedtagelse i folketetinget.

Palle Simonsen (KF):

Der er efterhånden mange års tradition for forslag af den karakter som det, vi her behandler. Indholdet i forslaget er jo udtryk for det, jeg godt vil kalde det særlige og gode forhold mellem Danmark og Færøerne. På denne baggrund kan vi tilslutte os lovforslaget.

Finansministeren (Heinesen):

[Finansministeren]

Jeg skal ganske kort takke ordførerne for tilslutningen til det foreliggende lovforslag. Jeg kan selvsagt ikke takke hr. Askjær Jørgensen, som kom med nogle negative bemærkninger. Jeg skal i den anledning kun sige, at uden denne specielle garantiordning ville en væsentlig del af de færøske fiskerfartøjer kunne finansieres ved skibskreditfonden, hvor subsidieelementet ikke er mindre. Men den ordning er hr. Askjær Jørgensens parti jo også imod, så det er svært at sige noget opmuntrende til hr. Askjær Jørgensen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af:

Forslag til lov om ensartet og forbedret folkepension [af Jørgen Junior (FP) m. fl.].
(Lovforslag nr. L 97. Fremsat 5/12 78).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Socialministeren (Erling Jensen):**

Dette lovforslag om folkepension, som medlemmer af fremskridtspartiet har fremsat, er som bekendt stort set en genfremsættelse af tilsvarende forslag fra partiet; fremskridtspartiet har således senest i januar 1978 fremsat tilsvarende forslag.

I bemærkningerne anfører forslagsstillerne, at gennemførelsen i 1979 vil koste 3.657 mill. kr. i merudgift for staten. Fremskridtspartiet gør opmærksom på, at det i sit statsbudgetforslag for 1979-80 har medtaget de nævnte merudgifter.

Den fremgangsmåde, fremskridtspartiet her anvender, svarer til at udskrive en dæk-

ningsløs check, idet selv fremskridtspartiet er klar over, at der ikke i folketinget har været eller vil komme tilslutning til partiets budgetforslag. Det fremgår da også af hr. Jørgen Juniors artikel i Berlingske Tidende den 24. januar, at partiet ikke selv har nogen tro på gennemførelsen af forslaget.

Jeg føler mig overbevist om, at de fleste vil miste enhver interesse for forslaget, når de ser, hvordan pengene til denne forhøjelse skal skaffes. En del af pengene skal tilsyneladende efter bemærkningerne til dette forslag skaffes ved at henvise dem, der fremover får behov for folkepension, selv om de ikke er fyldt 67 år, til en transbestemt hjælp. En anden del af pengene skal efter fremskridtspartiets ændringsforslag til finanslovforslaget hentes ved at lukke for tilgang til enkepension og ikke mindst ved at nedsætte bevillingen til invalidepension. Nedsættelsen fremkommer bl. a. ved, at invalidepensionen skal tages fra ca. 4.000 mennesker inden den 1. november i år, og senere vil flere få frataget deres pension; hvor mange, har vi ikke fået oplyst.

Det er altså det, der ligger bag bemærkningerne til lovforslaget om, at der afsættes rigelige midler til brug for invalidepensionsdeling.

Her er kun fremdraget nogle ganske få eksempler på, hvordan fremskridtspartiet vil skaffe pengene, eksempler, det er nærliggende at tage frem, fordi de vedrører områder tæt på lovforslaget. Jeg ved godt, at der efter fremskridtspartiets opfattelse er mange flere brikker i det puslespil, partiet beder folketinget om at være med til at lægge. Når jeg kun har fremdraget disse brikker, er det for at understrege, at vi allerede her må sige, at vi ikke under nogen omstændigheder kan gå med til disse forslag, og allerede af denne grund kommer puslespillet ikke til at hænge sammen.

For fuldstændighedens skyld skal jeg lige nævne, at også de talmæssige beregninger er forkerte. Jeg behøver næppe at sige mere udtrykkeligt, at regeringen ikke kan gå ind for lovforslaget.

Albertsen (S):

Jeg kunne i og for sig gøre det ganske kort og sige, at jeg er ganske enig i de bemærkninger, socialministeren på regeringens vegne